

**PLAN I PROGRAM RADA
GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA VINKOVCI ZA 2020. GODINU**

Vinkovci, rujan 2019. godine

GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA VINKOVCI

Ivana Gundulića 6, 32100 Vinkovci

tel.: +385 32 332418

fax: +385 32 334675

e-mail: knjiznica@gkvk.hr

<http://www.gkvk.hr/>

OIB: 67043571709

MB: 03366090

IBAN: HR7223900011101098343

UVOD

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci svoj program rada zasniva na Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19) i Standardima za narodne knjižnice Republici Hrvatskoj (NN 58/99) te na Programu javnih potreba u kulturi Grada Vinkovaca. Osnivač i vlasnik Knjižnice je Grad Vinkovci na temelju rješenja Ministarstva kulture i prosvjete RH (Kl. oznaka: 023-03/94-01-109, URBROJ: 532-03-3/3-94-04) od 22. veljače 1994. godine. Županijska matična služba Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci obavlja matičnu djelatnost za narodne i školske knjižnice Vukovarsko-srijemske županije. Na području Županije djeluje ukupno 10 narodnih knjižnica i 69 školskih knjižnica. Pri Gradskoj knjižnici i čitaonici Vinkovci djeluje Bibliobusna služba. Bibliobus će u 2020. godini obilaziti područja 20 jedinica lokalne samouprave Vukovarsko-srijemske županije, s ukupno 71 stajalištem. Knjižnica ima podružnicu u Nuštru, ugovorom povjerenu djelatnost – Narodnu knjižnicu i čitaonicu sv. Benedikta Nuštar, koju financira Općina Nuštar.

Knjižnična djelatnost obuhvaća: nabavu knjižnične građe, stručnu obradu, čuvanje i zaštitu knjižnične građe te provođenje mjera zaštite knjižnične građe koja je kulturno dobro, izradu kataloga, sudjelovanje u izradi skupnih kataloga i baza podataka – omogućavanje pristupačnosti knjižnične građe i informacija korisnicima prema njihovim potrebama i zahtjevima, osiguravanje korištenja i posudbe knjižnične građe te protok informacija, poticanje i pomoć korisnicima pri izboru i korištenju knjižnične građe, vođenje dokumentacije o građi i korisnicima, poslove matične djelatnosti za narodne i školske knjižnice Vukovarsko-srijemske županije.

VIZIJA

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci kulturno je, obrazovno, informacijsko i društveno središte zajednice te mjesto promicanja tolerancije i multikulturalnosti, jednako dostupno svima. Korisnicima je na usluzi stručno i kompetentno osoblje Knjižnice.

MISIJA

Misija je Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci osigurati svim građanima grada Vinkovaca i Vukovarsko-srijemske županije jednaku dostupnost svim vrstama informacija, širokom spektru znanja, svjetskoj i nacionalnoj kulturnoj baštini kao osnovama za učenje kroz cijeli život, neovisno o mediju i raznovrsnim oblicima kulturne

razonode te proaktivno odgovoriti na raznolike i promjenjive informacijske potrebe. Zatim, unaprijediti znanje i kvalitetu života građana Županije razvijanjem svih vrsta pismenosti te promicanjem čitanja i cjeloživotnog učenja za sve, kao i čuvanjem i promicanjem lokalne baštine na dobrobit pojedinca i društva u cjelini.

Pritom, uvažavajući načela iz Ustava Republike Hrvatske, Kopenhaške deklaracije o ulozi narodnih knjižnica u Europskoj uniji, dokumenata UNESCO-a i IFLA-e, poglavito Manifesta za narodne knjižnice, knjižnične se usluge pružaju svim stanovnicima Grada i Županije, bez obzira na njihovu dob, rasnu ili nacionalnu pripadnost, vjersko ili političko opredjeljenje, u različitim oblicima i s pomoću suvremenih tehnologija.

VRIJEDNOSTI

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci promiče vrijednosti demokratskog društva i omogućava slobodan pristup izvorima informacija i znanja, kulturnu raznolikost, slobodu izbora i jednakost građana.

Vrijednosti su Knjižnice: tradicija, očuvanje kulturne baštine, slobodan pristup informacijama, otvorenost, dostupnost, korisnost, stručnost, spremnost na/za promjene, inovativnost, kreativnost, inkluzivnost, prisutnost u zajednici, uvažavanje različitosti, partnerstvo.

PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Vrijeme u kojem odrastaju nove generacije puno je promjena i izazova različite vrste. Poticanje čitanja od najranije dobi jedan je od najvažnijih zadataka knjižnice, ali i društva općenito, a osmišljavanje programa s pomoću kojih će taj zadatak biti vidljiviji i prepoznatljiviji u javnosti svakodnevna je zadaća. Knjižnica će u 2020. godini, uz redovnu djelatnost, svoj rad temeljiti na proširenju i finalizaciji započetih projekata, ali i uvođenju novih.

Igraonica

Svakodnevni programi Igraonice realiziraju se na dvama načinima. Prvi je način organizirana skupna igraonica u trajanju od 90 minuta, četiri puta tjedno, tijekom koje djeca mogu ostati bez pratnje roditelja. Važnost ovog oblika provođenja vremena u Knjižnici od posebne je važnosti za djecu koja u našem gradu ne pohađaju vrtić. Drugi je način individualni posjet djece i roditelja Igraonici tijekom dana.

Kampanja „Čitaj mi!“ (prva nacionalna kampanja za poticanje čitanja djeci od najranije dobi) i **Kolektivna iskaznica starije vrtićke skupine**

Kako je Kampanjom ostvarena odlična suradnja s vrtićima, a time i s roditeljima, u planu je posudbu slikovnica učiniti vidljivijom i prepoznatljivijom korištenjem platnenih torbi na kojima se nalazi logo Knjižnice.

„Bebe u Knjižnici“

Od 1. siječnja 2020. godine Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci provodit će projekt „Bebe u knjižnici” kojim će biti obuhvaćena sva novorođena djeca u gradu Vinkovcima, a realizirat će se na sljedeći način: prilikom uručjenja financijske potpore koju dodjeljuje Grad Vinkovci za svako dijete, roditeljima će se uručiti i prigodna torba u kojoj će se nalaziti prva djetetova slikovnica, letak kampanje „Čitaj mi!“ te upute roditeljima za realizaciju besplatnog upisa djeteta u Knjižnicu. Projekt je nadogradnja ranije započetih programa poticanja čitanja od najranije dobi te dodatno osnažuje povezanost Knjižnice s lokalnom zajednicom.

Besplatan upis prvašića

Ova se akcija provodi osmu godinu zaredom na području Vukovarsko-srijemske županije. Nakon provedene analize vidljivo je da je polučila dobre rezultate te su stvorene mogućnosti za još intenzivniju suradnju s osnovnim školama u smislu ostvarivanja zajedničkih projekata. Odrađene su sve pripremne radnje i započet će se s „Lektirom na drugačiji način“ (sat lektire u Knjižnici za niže razrede vinkovačkih osnovnih škola).

Natjecanje u čitanju naglas

Natjecanje u čitanju naglas provodi se od školske do državne razine, s ciljem poticanja čitanja i razvijanja čitateljskih sposobnosti.

Knjižnica u provedbi Natjecanja sudjeluje od prve godine te je, kao matična knjižnica, domaćin gradskog i županijskog natjecanja. Odaziv gradskih i županijskih škola na zavidnoj je razini, a to pokazuju i dosadašnji rezultati ostvareni na državnom nivou.

Nacionalni kviz za poticanje čitanja

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci u provedbu Kviza uključena je od 1995. godine. U posljednje tri godine Kviz se održava *online*, a Knjižnica ima važnu ulogu u smislu dostupnosti. Sudjelovanje u Kvizu dobra je poveznica za upoznavanje s dječjim čitateljskim blogom „Tragači“ i animaciju novih „tragača“.

Dječji književni klub

U idućoj godini u planu je osnivanje dječjeg književnog kluba s ciljem okupljanja osnovnoškolaca u Knjižnici. Književni bi klub kroz čitateljski klub, parlaonice, tematske izložbe, igrokaze, kreativne radionice te radionice kreativnog pisanja poticao mlade na čitanje, kritičko promišljanje, volonterski rad, druženje i provođenje slobodnog vremena u Knjižnici.

145 godina Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci

Povodom 145 godina Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci planiramo dvodnevni Međunarodni stručni skup na temu Deveta umjetnost (strip) u knjižnicama, koji će se održati 4. i 5. lipnja 2020. godine u Vinkovcima.

Međunarodni stručni skup organizirat će i provesti Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci uz stručnu potporu Komisije za narodne knjižnice Hrvatskoga knjižničarskog društva u suorganizaciji Grada Vinkovaca i Vukovarsko-srijemske županije. Stručni skup sastojat će se od izlaganja domaćih i stranih predavača, s naglaskom na primjere dobre prakse, a glavni su mu ciljevi: omogućiti stručno usavršavanje knjižničara, popularizirati strip u knjižnicama, iskoristiti međunarodna iskustva te uspostaviti partnerstva, predstaviti sudionicima Skupa vinkovačke strip-autore i manifestaciju „Salon stripa“. Sudionici Stručnog skupa steći će kompetencije koje će moći primjenjivati u radu s djecom i mladima te ih potaknuti na umjetnički izričaj crtanja i pisanja, odnosno stvaranja stripa.

14. rođendan Bibliobusa

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci svake godine, 20. veljače, obilježava rođendan Bibliobusa. U 2020. godini Bibliobus će obilježiti svoj 14. rođendan. Za tu prigodu Bibliobusna služba Vukovarsko-srijemske županije organizirat će natječaj na određenu

temu. Članovi žirija odlučit će koji su radovi bili najbolji te ih prigodno nagraditi. Isti će dan biti proglašeni i najčitatelji u 2019. godini. Najčitatelji se biraju u nekoliko kategorija i svi će biti nagrađeni.

Noć knjige 2020.

Noć knjige manifestacija je kojom se afirmira ljubav prema knjizi i čitanju, a ujedno tada obilježavamo i Dan hrvatske knjige (22. travnja) te Svjetski dan knjige i autorskih prava (23. travnja). U 2020. godini održat će se deveta zaredom Noć knjige, u kojoj ćemo Vinkovčanima ponuditi bogat program za sve uzraste.

Kućice za knjige

Knjižnica sve intenzivnije nastoji svojim korisnicima pružiti lepezu kulturnih i zabavnih aktivnosti te smo stoga u 2019. godini na trima lokacijama u gradu Vinkovcima postavili kućice za knjige. Budući da je projekt zaživio, u 2020. godini planiramo postaviti kućice u svim vinkovačkim kvartovima i prigradskim naseljima kako bi usluga bila još dostupnija.

Projekt „Virtualna stvarnost (VR) u Bibliobusu“

Projekt „Virtualna stvarnost (VR) u Bibliobusu“ započeo je 2018. godine, a sufinanciran je sredstvima Ministarstva kulture RH i Vukovarsko-srijemske županije. Projekt se kontinuirano provodi, a u 2020. godini planiramo posjetiti sve treće razrede osnovnih škola, koji prema planu i programu uče o Županiji. Ovim ćemo im Projektom pokazati kako učenje može biti zanimljivo i zabavno.

Projekt „Virtualna stvarnost (VR) u Bibliobusu 2“

Projekt „Virtualna stvarnost (VR) u Bibliobusu 2“ proširenje je razvojnog Projekta „Virtualna stvarnost (VR) u Bibliobusu“ koji je započeo 2018. godine, a sufinanciran je sredstvima Ministarstva kulture RH i Vukovarsko-srijemske županije. Projekt se i danas provodi, ali tehnologija za virtualnu stvarnost brzo se razvija i mijenja. Zbog toga je u planu proširenje i nadogradnja Projekta te nabava opreme za interaktivnost s virtualnim okruženjem. Projekt je namijenjen djeci/učenicima osnovnih škola, a provodit će se putem edukativnih radionica u svim narodnim (gradskim i općinskim) knjižnicama i osnovnim školama Vukovarsko-srijemske županije te u Bibliobusu, koji posjećuje i područne škole, koje su smještene u manjim ruralnim područjima, a Bibliobus im je

često jedina kulturna ustanova. To su pogranična područja Županije (uz granicu sa Srbijom te Bosnom i Hercegovinom) te velik dio koji čini područje od posebne državne skrbi (prva skupina). VR tehnologija u ovom Projektu na inovativan će način simulirati sadržaje (scene) iz kulture, znanosti, povijesti, zemljopisa, sporta itd., vezane za Vukovarsko-srijemsku županiju, koji će biti prilagođeni učenicima osnovnih škola. Virtualno-interaktivna aplikacija s vremenom će se proširivati novim sadržajima (scenama). Realizacija radionica Projekta ostvaruje se suradnjom knjižničara s učiteljima i školskim knjižničarima. Tako je učenicima omogućeno međupredmetno povezivanje nastavnih sadržaja različitih nastavnih područja pojedinih predmeta (Hrvatski jezik, Priroda i društvo, Likovna kultura, Glazbena kultura, Tjelesna i zdravstvena kultura, Povijest, Zemljopis, Biologija, Kemija...) i usvajanje znanja na zanimljiv i nov način u virtualnom okruženju. Izradu edukativne virtualno-interaktivne aplikacije radit će tvrtka za računalne djelatnosti u suradnji s knjižničarima i učiteljima koji će pripremiti sadržaje (scene) potrebne za aplikaciju.

Lutkarsko proljeće

U sklopu 25. Lutkarskog proljeća u Knjižnici planiramo održati 5. susret književnika za djecu i mlade te dodijeliti nagrade pobjednicima Natječaja TENA i TENICA za najbolji dramsko-kazališni tekst za djecu i mlade.

Rimski dani

Rimski dani primjer su manifestacije koja predstavlja izvrstan prikaz povijesti i utjecaja Rima na područje grada Vinkovaca. VIII. Rimski dani trajat će od 4. do 5 lipnja, a naša će se Knjižnica, kao i svake godine, uključiti u njihovo obilježavanje radionicama za djecu, na kojima će se izrađivati posuđe, sandale, nakit, novac i oruđe koje se koristilo u rimsko doba.

Ljeto u knjižnici

U sklopu Ljeta u Knjižnici organizirat ćemo ciklus radionica za školare, u svrhu provođenja slobodnog vremena u Knjižnici. Ciklus će obuhvatiti tridesetak radionica.

U suradnji s Umjetničkom organizacijom „Asser Savus“ organizirat ćemo ciklus filmskih večeri u dvorištu Knjižnice. Na velikom filmskom platnu prikazivat ćemo animirane,

dokumentarne i igrane filmove pet petaka zaredom i tako obogatiti kulturni program u Gradu.

InBook

InBook je književna manifestacija koja je samoinicijativno i volonterski organizirana od strane mladih studentica te je namijenjena mladima, ali nudi ponešto za svaku dobnu skupinu. U 2020. godini bit ćemo domaćin šestog zaredom InBook-a. Planiramo bogat program koji će biti organiziran tijekom pet kolovoških večeri.

Drugi Festival dječje knjige u Vinkovcima

Prvi Festival dječje knjige u Vinkovcima održan je 2019. godine, a otvoren je okruglim stolom na temu „5 minuta do 12 za dječju knjigu“, koji je upriličen u Maloj županijskoj vijećnici. I u 2020. godini Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci uključit će se u ovu važnu književnu manifestaciju te će biti domaćin susreta s književnicima i ilustratorima. Susreti su zamišljeni na način da dječje pisce približimo djeci koja s njima imaju priliku razgovarati o knjigama i čitanju.

Literarne radionice

„Srednjoškolci sanjaju riječima“ naziv je literarne večeri kojom je započela značajnija suradnja sa srednjim školama. Povodom Mjeseca hrvatskoga jezika, koji traje od 21. veljače do 17. ožujka, bit će upućen poziv učenicima srednjih škola koji pišu pjesme i kratke priče da se prijave i sudjeluju na literarnoj večeri. Nadamo se da će i iduće godine biti odličan odaziv. Literarna večer započela je kao aktivnost, ali zbog odličnog odaziva, održat će se treću godinu zaredom i, nadamo se, postati tradicijom.

Informatički tečaj za umirovljenike

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci već dugi niz godina organizira besplatan informatički tečaj za umirovljenike odnosno za korisnike starije od 55 godina. Planiramo održavati radionice jednom tjedno tijekom cijele 2020. godine.

55. Vinkovačke jeseni

Kao i svake godine, Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci uključit će se u obilježavanje ovog važnog kulturnog događaja. Postavit ćemo prigodnu izložbu knjižnične građe, koja će se moći pogledati u rujnu. Već tradicionalno, dr. sc. Anica Bilić, znanstvena savjetnica

u trajnom zvanju i upraviteljica Centra za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vinkovcima, održat će popularno-znanstveno predavanje. Bit će upriličena kreativna radionica za djecu.

Mjesec hrvatske knjige

Mjesec hrvatske knjige tradicionalna je nacionalna manifestacija koja uspješno promiče knjigu kao kulturno dobro i čitanje kao društvenu vrijednost. Svake se godine održava pod određenim motom koji bude poznat prije samoga početka, tako da se program slaže čim bude objavljen Poziv za prijave. Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci tiskat će programski letak Mjeseca hrvatske knjige, koji će sadržavati program svih događanja za sve dobne skupine. Tradicionalno će se provesti akcija „Knjigu vratiti, zakasninu ne plati!“, prilikom koje će se svakoga petka vraćati knjižnična građa bez plaćanja zakasnine. Treću godinu zaredom održat će se pub kviz pod nazivom „Znanjem u vikend“.

Povodom Dana hrvatskih knjižnica, 11. studenoga, upis i obnova članstva u Knjižnici bit će po popularnoj cijeni od 30,00 kn.

Advent u Knjižnici

U Gradskoj knjižnici i čitaonici Vinkovci održat će se kreativne radionice izrade adventskih vijenaca i božićnih ukrasa. Na blagdan Svetoga Nikole, 6. prosinca, u suradnji s osnovnim školama bit će izvedena božićna predstava. Održat će se i dvije radionice u suradnji s Gimnazijom Matije Antuna Reljkovića Vinkovci, koje će imati humanitarni karakter. Kao i svake godine, na blagdan Svete Lucije, 13. prosinca, u Knjižnici će se sijati pšenica.

Izložbena djelatnost

Tijekom 2020. godine planiramo postaviti 12 tematskih izložbi čiji će cilj biti poticanje čitanja, obilježavanje važnih datuma vezanih za jezik i knjiženost te naš zavičaj.

KAPITALNI PROJEKTI

Nabava knjižne i neknjižne građe za Gradsku knjižnicu i čitaonicu Vinkovci

Redovitom nabavom te stručnom i tehničkom obradom građe Knjižnica će nastojati zadovoljiti kulturne potrebe, potrebe za informiranošću i razonodom te edukacijske potrebe svih korisnika. Pri tome će se voditi kriterijem trajne kulturne vrijednosti i

traženosti određene knjižnične građe i Smjernica za nabavu knjižnične građe. Nju podrazumijevaju knjižna građa, multimedijalna građa, igračke te novine i časopisi. Knjižnična građa nabavljat će se kupovinom, darom, otkupom Ministarstva kulture RH, obveznim primjerkom i zamjenom.

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci

Ministarstvo kulture RH: 340.000,00 kn

Grad Vinkovci: 50.000,00 kn

Vukovarsko-srijemska županija: 8.000,00 kn

Vlastita sredstva: 100.000,00 kn

Bibliobus Vukovarsko-srijemske županije

Ministarstvo kulture RH: 30.000,00 kn

Vlastita sredstva: 15.000,00 kn

Ogranak Nuštar

Ministarstvo kulture RH: 25.000,00 kn

Općina Nuštar: 10.000,00 kn

Vukovarsko-srijemska županija: 4.000,00 kn

Nabava informatičke opreme

Kako bi se osigurao što kvalitetniji pristup informacijama, nužna je informatička oprema koja će zadovoljiti sve tehničke preduvjete. Nabavom nove opreme unaprijedit će se djelatnost Knjižnice, što će rezultirati povećanim zadovoljstvom korisnika. Upravo povećano zadovoljstvo korisnika osnovni je preduvjet koji se mora ispuniti kako bi naši potencijalni korisnici postali stvarni. Zastarjelu informatičku opremu neophodno je zamijeniti novom i suvremenijom. Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci planira nabaviti 4 stolna računala s operacijskim sustavom Windows i 1 multifunkcijski uređaj (pisač/skener/fotokopirni uređaj/fax) kako bi mogla pratiti suvremene trendove te korisnicima osigurati i omogućiti kvalitetan pristup informacijama.

NOVI KAPITALNI PROJEKT

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci planira se prijaviti na natječaj iz Europskog socijalnog fonda koji će objaviti Ministarstvo kulture RH u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., i to projektom pod radnim nazivom „Čitanjem do inkluzivnijeg društva“. Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci, kao središnja županijska matična knjižnica, zadužena je zajedno s Vukovarsko-srijemskom županijom i lokalnim upravama za uspostavu knjižničnih usluga u Županiji. Slijedom toga, Bibliobus je 20. veljače 2006. godine započeo svoju misiju „Knjiga na Vašem pragu“. Bibliobus financira Županija u iznosu od 130.000,00 kn na godišnjoj razini, uz sufinanciranje 14 općina u kojima Bibliobus ima stajališta. Ugovori se potpisuju na godinu dana. U Vukovarsko-srijemskoj županiji od 31 administrativne jedinice (5 gradova i 26 općina) funkcionalnu narodnu knjižnicu ima svih 5 gradova i 5 općina (Drenovci, Nuštar, Babina Greda, Lovas i Gunja). Bibliobus je tijekom 2019. godine obilazio područja 13 općina i 1 grada (ukupno 14 jedinica lokalne samouprave), imao je ukupno 51 stajalište, a u 12 je općina predstavljao jedini oblik knjižnične usluge. U 9 općina nije postojao nikakav oblik knjižnične usluge (Borovo, Gradište, Jarmina, Markušica, Negoslavci, Štitar, Tordinci, Trpinja i Vođinci). Planiramo da u 2020. godini Bibliobus ima stajališta u svim općinama Vukovarsko-srijemske županije. Zastarjelo vozilo, koje zahtijeva visoke troškove održavanja, neophodno je zamijeti novim kako bi usluga bila i dalje dostupna. Nakon objave natječaja i uvjeta za prijavu, uz pomoć Agencije za razvoj i investicije grada Vinkovaca VIA-e, pisat ćemo projekt.

ZAKLJUČAK

Plan i program rada Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci za 2020. godinu sadrži detaljan opis planiranog rada, aktivnosti, programa i projekata koji su pred nama. Prema Strateškom planu razvoja Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci od 2019. do 2023. godine, Knjižnica nastavlja biti kulturno, obrazovno, informacijsko i društveno središte zajednice te mjesto promicanja tolerancije i multikulturalnosti, jednako dostupno svima.

Prilog: Financijski plan Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci za 2020. godinu